

פְּאֲבוּהָ, וְאִיהוּ יְנוּקָא דְאָזִיל בְּבֵי מַטְבְּחָא. חֲפֵשׁ אֲבַתְרִיהּ, וְנִטִּיל לֵיהּ וְלַעֲזֵי לֵיהּ בְּאוּרֵייתָא, עַד דְּאוּלִּיף לֵיהּ מִקְרָא וְצִלּוֹתָא וְקִרְיַאת שְׁמַע. לְבַתֵּר אוּלִּיף לֵיהּ מִשְׁנָה וְתַלְמוּד וְהִלְכוֹת וְהַגְדוֹת, עַד דְּאֵתְחַכֵּם יַתִּיר, וְהֵינּוּ רַבֵּי נַחוּם הַפְּקוּלִי.

הוא השאיר, והוא רשע כמו אביו, והוא הילד שהולך בבית המטבחים. חפש אחריו, ולקח אותו ולמד אותו בתורה, עד שלמדו מקרא ותפלה וקריאת שמע. אחר כך למד אותו משנה ותלמוד והלכות והגדות, עד שהתחכם יותר, והינו רבי נחום הפקולי.

אֲמַאי קָרוּ לֵיהּ הַפְּקוּלִי. כְּמָה דְּאֵתְ אָמֵר, (ישעיה כח ז) פָּקוּ פְּלִילִיָהּ. דְּאֵפִיק לְאַבוּהָ מִן דִּינָא דֵּההוּא עֲלָמָא. וְכְמָה חֲכִימֵי דְרָא דִּנְפָקוּ מִינֵיהּ, אֲקָרוּן פְּקוּלִי.

וְכִמָּה קָרְאוּ לוֹ הַפְּקוּלִי? כְּמֵו שְׁנַאֲמֵר (ישעיה כח) פָּקוּ פְּלִילִיָהּ. שֶׁהוֹצִיא אֶת אָבִיו מֵהַדִּין שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם. וְכִמָּה חֲכִימֵי הַדּוֹר שִׁיָּצְאוּ מִמֶּנּוּ נִקְרְאוּ פְּקוּלִי.

וְהוּא גִבְרָא אֲתִי לֵיהּ בְּחַלְמָא, וְאָמֵר לֵיהּ, רַבִּי, כְּמָה דְּאֵנְתָּ נַחֲמַתְּ לִי בְּן יְנַחֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתָךְ. דֵּהָא מִן יוּמָא דִּידַע בְּנֵי פְסוּק חַד, פָּקוּ לִי מִן דִּינָא. בִּיּוֹן דְּקָרָא קְרִיַאת שְׁמַע, סְלָקִין דִּינָאֵי בֵּין בִּימָמָא בֵּין בְּלַילָא זִימָנָא חַד. בִּיּוֹן דְּקָרִי בֵּיהּ רַב, אֲעֵבְרוּ דִּינָאֵי מִפְּל וְכֵל.

אוֹתוֹ הָאֵישׁ בָּא לוֹ בְּחֵלוֹם, וְאָמֵר לוֹ: רַבִּי, כְּמֵו שְׁנַחֲמַנִּי, כִּף יְנַחֵם אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהָרִי מִן הַיּוֹם שֶׁיָּדַע בְּנֵי פְסוּק אֲחַד, הוֹצִיאֵנוּ אוֹתִי מִן הַדִּין. בִּיּוֹן שֶׁקָּרָא קְרִיַאת שְׁמַע, הֶעֱלוּ הַדִּין שְׁלִי בֵּין בִּיּוֹם וּבֵין בְּלַיְלָה פֵּעַם אַחַת. בִּיּוֹן שֶׁקָּרָא בּוֹ הַרְבֵּ, הֶעֱבִירוּ אֶת דִּינֵי מִכָּל וְכֵל.

וְיֹמָא דְּאֵתְחַפֵּים וְקָרוּ לֵיהּ רַבִּי, אֲתַקִּינוּ פּוּרְסֵי בֵּין צְדִיקָיָא בְּגִינְתָא דְּעַדָּן. וּבְכָל יוּמָא וְיוּמָא דְּאֵתְחַדְשָׁא אוּרֵייתָא בְּשַׁמְיָה, מַעֲטְרִין לִי בְּעֵיטְרָא עֵילָאָה, דְּצְדִיקִים מַתְעַטְרִין.

הַיּוֹם שֶׁנִּהְיָה חֲכָם וְקָרְאוּ לוֹ רַבִּי, הִתְקִינוּ אֶת כְּסָאֵי בֵּין הַצְּדִיקִים בְּגַן עֵדֶן. וּבְכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁמַּתְחַדְּשֵׁת תּוֹרָה בְּשָׂמוֹ, מַעֲטְרִים אוֹתִי בְּעֵטְרָה עֵלְיוֹנָה, שֶׁהַצְּדִיקִים מַתְעַטְרִים.

בְּגִינְדָּא זְכִינָא בְּכָל הָאֵי יָקֵר. זַפְּאָה אִיהוּ חוּלְקִיָהּ, מֵאֵן דְּשָׁבַק בְּרָא דְלַעֲזֵי בְּתוֹרָה בְּהָאֵי עֲלָמָא. אָמֵר ר' חֲזִיָּא בַּר אַבָּא, כְּהָאֵי גּוֹנָא אִירַע לֵיהּ לְרַבִּי עֶקִיבָא.

בְּגִלְגָּלְךָ זְכִינִי בְּכָל הַפְּבוֹד הַזֶּה. אֲשֶׁרִי הוּא חִלְקוֹ שֶׁל מִי שֶׁמְשַׁאֵר בֶּן שְׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמֵר רַבִּי חֲזִיָּא בַּר אַבָּא, כְּמֵו זֶה אִירַע לוֹ לְרַבִּי עֶקִיבָא.

רַבִּי נְתָן שָׂאל לֵיהּ לְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא יוּמָא חַד, וְאָמֵר לֵיהּ, אֵלְיָהוּ הָוָה לֵיהּ בְּרָא, אוּ לָאו. אָמֵר לֵיהּ, מִילְתָּא אֲחֵרָא הָוָה בֵּיהּ, וְכַתִּיב, (דב"ה א פו כב) אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּבִנְבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ. מֵאֵי אֵל תִּרְעוּ אֵל תִּעֲשׂוּ עֲצָמִיכֶם רַעִים וְחֲבָרִים לְנַבִּיאֵי. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פָּחַר בְּהֶם, וְהַבְּדִילָם מִיִּשְׂרָאֵל לְעַבּוֹדָתוֹ, וְהַכְּנִיסָם

רַבִּי נְתָן שָׂאל אֶת רַבִּי יוֹסִי בַּר חֲנִינָא יוֹם אֶחָד, וְאָמֵר לוֹ, הֲאֵם לְאֵלְיָהוּ הָיָה בֶּן אוּ אוֹ לֹא? אָמֵר לוֹ, דְּבַר אַחַר הָיָה בּוֹ, וְכַתּוּב (דברי הימים-א טו) אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּבִנְבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ. מֵה זֶה אֵל תִּרְעוּ? אֵל תִּעֲשׂוּ עֲצָמִיכֶם רַעִים וְחֲבָרִים לְנַבִּיאֵי. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פָּחַר בְּהֶם, וְהַבְּדִילָם מִיִּשְׂרָאֵל לְעַבּוֹדָתוֹ, וְהַכְּנִיסָם